

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์อนันต์ เกตุวงศ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๘-๔๐/๒๕๕๒

วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลจังหวัดสุพรรณบุรีส่งข้อโต้แย้งของจำเลย เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๔

ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ได้ส่งคำร้องขอและคำโต้แย้งของจำเลย จำนวน ๒ คำร้อง และศาลจังหวัดสุพรรณบุรีส่งคำโต้แย้งของจำเลย จำนวน ๑ คำร้อง รวม ๓ คำร้อง เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า ประกาศกำหนดอัตราดอกเบี้ยสูงสุดของโจทก์ ภายใต้ประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อเรียกเก็บดอกเบี้ยอัตราสูงสุดจากจำเลย ซึ่งศาลยุติธรรมจะนำมาใช้บังคับแก่คดี เป็นประกาศที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ หรือไม่

ตามคำร้องของผู้ร้องทั้งสามคำร้อง สรุปข้อเท็จจริงตามคำร้องแต่ละคำร้องได้ความว่า

๑) ธนาคารกรุงเทพ ฯ พาณิชยการ จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๒๖๑๕๑/๒๕๕๑ ยื่นฟ้อง นายสมชาย ชัยศรีชวลา เป็นจำเลยต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ขอให้ บัญชีเดินสะพัด กู้ยืม ตัวเงิน บังคับจำนอง โดยให้จำเลยชำระหนี้ก่อนจำนองหลักทรัพย์ตามฟ้องเป็นเงินจำนวน ๓๔๓,๐๖๕,๖๑๕ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๒๕ ต่อปีของต้นเงิน ๑๔,๕๔๕,๓๘๗.๕๔ บาท ต้นเงิน ๑๘๕,๕๐๐,๐๐๐ บาท และต้นเงิน ๑๗,๖๕๕,๐๖๓.๕๕ บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์

๒) ธนาคารกรุงเทพ ฯ พาณิชยการ จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๒๗๑๗๓/๒๕๕๑ ยื่นฟ้องบริษัท พินิจสมบัติ จำกัด ที่ ๑ นายเกริกเกียรติ ซาลีจันทร์ ที่ ๒ ร้อยเอก หม่อมราชวงศ์ดำรงเดช ดิสกุล ที่ ๓ นายพงศ์พินิจ อินทรทูต ที่ ๔ และหม่อมหลวงรองฤทธิ์ ปราโมช ที่ ๕ เป็นจำเลยต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ขอให้ ผิดสัญญาตัวสัญญาใช้เงิน ค้ำประกัน ค่าเสียหาย โดยให้จำเลยที่ ๑-๕ ร่วมกันหรือแทนกันชำระหนี้ตามฟ้องเป็นเงินจำนวน ๓๕,๓๓๓,๔๔๕.๘๕ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๒๕ ต่อปีของต้นเงิน ๒๓,๑๐๐,๐๐๐ บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์

๓) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๑๘๗๒/๒๕๕๑ ยื่นฟ้อง นายแดง สว่างศรี เป็นจำเลยต่อศาลจังหวัดสุพรรณบุรี ขอให้ กู้เบิกเงินเกินบัญชี บังคับจำนอง

โดยให้จำเลยชำระหนี้ได้ถอนจำนวนหลักทรัพย์ตามฟ้องเป็นเงินจำนวน ๑,๑๓๕,๕๕๓.๗๕ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๒๐.๒๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๑,๑๑๗,๕๑๕.๒๐ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์

ผู้ร้องทั้งสามคำร้อง ยื่นคำให้การปฏิเสธฟ้องของโจทก์หลายประการและโต้แย้งว่าการที่โจทก์เรียกดอกเบี้ยเกินกว่าอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ซึ่งเกินกว่าที่กำหนดไว้ในสัญญาฟ้องของโจทก์ที่เกี่ยวกับดอกเบี้ย โดยอาศัยประกาศกำหนดอัตราดอกเบี้ยสูงสุดตามประกาศกำหนดอัตราดอกเบี้ยของโจทก์ ภายใต้ประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยเพื่อเรียกเก็บดอกเบี้ยจากจำเลยในอัตราสูงสุด โดยเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยได้ตามที่โจทก์ประกาศกำหนดเป็นคราวๆ นั้น ไม่ชอบด้วยกฎหมายและตกเป็นโมฆะ ผู้ร้องจึงยื่นคำร้องขอให้ศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลจังหวัดสุพรรณบุรีรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๕ ว่าประกาศกำหนดอัตราดอกเบี้ยสูงสุดของโจทก์ ภายใต้ประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยเพื่อเรียกเก็บดอกเบี้ยจากจำเลยในอัตราสูงสุด ซึ่งศาลยุติธรรมจะนำมาใช้บังคับแก่คดีนั้น เป็นประกาศที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖

ข้อเท็จจริงตามคำร้องทั้งสามคำร้อง มีประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า ประกาศกำหนดอัตราดอกเบี้ยสูงสุดของโจทก์ ภายใต้ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยเพื่อเรียกเก็บดอกเบี้ยจากจำเลยในอัตราสูงสุด ต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่าประเด็นตามปัญหาทั้งสามคำร้องที่ขอให้พิจารณาวินิจฉัยนี้ ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๔/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๒ ว่าประกาศธนาคารพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) มิใช่ประกาศของทางราชการและไม่ใช่นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่จะวินิจฉัยให้ได้และประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องดอกเบี้ยและส่วนลดฉบับประกาศ วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๓๖ ซึ่งใช้บังคับอยู่ขณะทำสัญญา มิได้เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายตามความในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๕ วรรคหนึ่ง เนื่องจากมิได้ออกโดยองค์กรที่ใช้อำนาจนิติบัญญัติซึ่งสามารถนำมาใช้เทียบเคียงกับกรณีคำร้องดังกล่าวนี้ได้ ดังนั้นจึงไม่ต้องวินิจฉัยอีก

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้อง

ศาสตราจารย์อนันต์ เกตุวงศ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ